

Література:

1. Global Innovation Index 2020: Who Will Finance Innovation? https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf (дата звернення 09.12.2022)
2. Global Innovation Index 2022: What is the future of innovation-driven growth? <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2022-en-main-report-global-innovation-index-2022-15th-edition.pdf> (дата звернення 09.12.2022)
3. Patent Cooperation Treaty Yearly Review 2021 https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_901_2021.pdf (дата звернення 09.12.2022)
4. Statistical Country Profiles. Türkiye https://www.wipo.int/ipstats/en/statistics/country_profile/profile.jsp?code=UA (дата звернення 09.12.2022)
5. Statistical country Profiles Ukraine https://www.wipo.int/ipstats/en/statistics/country_profile/profile.jsp?code=UA (дата звернення 09.12.2022)

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-266-1-6>

**ДО ПИТАННЯ ПРО СПІВПРАЦЮ В МОРСЬКІЙ СФЕРІ
МІЖ ДЕРЖАВАМИ-ЧЛЕНАМИ ЄС ТА УКРАЇНОЮ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Львова Єлизавета Олегівна

*доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри конституційного та міжнародного права
Навчально-науковий інститут права та кібербезпеки
Одеського державного інституту внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

Юрченко Микола Миколайович

*кандидат політичних наук, доцент,
завідувач кафедри конституційного та міжнародного права
Навчально-науковий інститут права та кібербезпеки
Одеського державного інституту внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

За умов збройної агресії в українському суспільстві виникли значні структурні зрушення у форматі європейської військової допомоги в реалізації та забезпеченні територіальної цілісності України, її миру та

безпеки [1]. В умовах сьогодення ЄС та його держави-члени змушені вживати надзвичайних заходів, щоб зберегти життя та здоров'я українців, одночасно із цим запобігти краху економік країн ЄС та гуманітарній катастрофі, стримати наплив незаконних мігрантів.

Вочевидь, що стратегічна лінія співробітництва ЄС з Україною трансформувалась з урахуванням проблематики дотримання законодавства ЄС з метою забезпечення належних процедур перетинання кордону країн ЄС біженцями та особами, що потребують притулку, а також в організації та забезпеченні діяльності «зернового коридору» для вивезення зерна з українських морських портів.

Варто звернути увагу на те, що діалог Україна – ЄС останнім часом стикається з проблемами, які неможливо усунути в умовах воєнного стану, що діє в Україні, а саме:

- залишаються наявними колізії правових норм українського законодавства, що засноване на спадщині радянського менталітету та культурних відмінностях,

- процедурні питання інтеграції в ЄС і НАТО для України стали гарантією вирішення безпекових питань;

- бюрократизація процесу надання фінансової допомоги, тощо.

Також можна сміливо стверджувати, що модернізація підходів щодо реалізації проектів морської безпеки в площині співпраці Україна – ЄС має декілька спільних цілей:

- розбудова ефективної торговельної інфраструктури,

- вдосконалення законодавчої платформи,

- розвиток верховенства права та демократії державних повноважень,

- зміцнення відносин з органами державної влади та соціальними групами, тощо.

Як відомо, Маастрихтський договір у ст. 6 ст. 3 (F) ЄС має твердження, що існує національна ідентичність держав-членів [2]. Однак, системоутворюючим є те, що взаємні зобов'язання України та ЄС щодо використання повною мірою потенціалу Угоди про асоціацію між Україною та ЄС вперше увійшло до тексту заяви за підсумками саміту Україна – Європейський Союз 12 жовтня 2021 р., проте безпекова складова була недостатньо висвітлена [3].

Європейський Союз, зокрема, погодився надати допомогу для підтримки чотирьох пріоритетів:

- децентралізація (покликана зміцнити демократію та підзвітність на місцевому рівні, а також інвестувати в місцеву інфраструктуру);

- боротьба з корупцією (забезпечення підтримки попередніх реформ, таких як запровадження прозорих електронних закупівель військового обладнання для державних контрактів);

- зміцнення організацій громадянського суспільства;

– підтримка реформ, необхідних для того, щоб Україна могла повністю виконувати Угоду про асоціацію між Україною та ЄС.

Одночасно з цим, з метою сприяння гармонізації законодавства України та ЄС в умовах воєнного стану у більшості сфер життя уряд та парламент держави спільно намагаються імплементувати та запровадити європейські стандарти у систему воєнно-морської служби в Україні. Характерною європейською традицією є раціональне використання ресурсів, отже новим підходом є реформатування структури і повноважень підрозділів оперативної допомоги під час надзвичайних ситуацій на морі.

Як зазначено на національній платформі «UNITED24», в цьому також посприяло фінансування державами ЄС, зокрема Латвією, закупівлі морських дронів – безпілотних надводних апаратів багатопрофільного призначення і головне завдання полягає в тому, щоб сформувати флот зі ста таких засобів (вартість одного – 10 млн грн.), який має дозволити захистити акваторії українських портів і мирні міста України від крилатих ракет, які російські війська запускають із кораблів. Такі засоби можуть брати участь у дальній морській розвідці, спостереженні за береговою активністю, супроводі та підтримці традиційного флоту, конвоюванні торгових суден, коригуванні вогню артилерії та нанесенні вогневих уражень по рухомих та нерухомих цілях [4].

Також, як слушно зауважила заступник Міністра внутрішніх справ України Мері Акоюн, «...з перших днів повномасштабного військового вторгнення російської федерації в Україну Міністерство внутрішніх справ нашої країни тісно співпрацює із найбільшою у світі системою надання міжнародної координованої оперативної допомоги під час надзвичайних ситуацій – Механізмом цивільного захисту ЄС. Ця європейська організація задіяла увесь свій потенціал для задоволення гуманітарних потреб України, зокрема ...запропонували нам допомогу в натуральній формі, починаючи від медичних товарів і до транспортних засобів та енергетичного обладнання [5].

Долучившись до механізму цивільного захисту та за відсутності військової освіти, громадянське суспільство має брати активну участь в ефективній співпраці з місцевою владою та розробляти настанови щодо внутрішніх повноважень у прийнятті рішень з питань оперативної допомоги, щоб укласти угоди про співпрацю у сферах спільної компетенції для кращої європеїзації адміністративно-правової політики в цій сфері.

Вкрай важливим є те, що «...ЄС підтвердив свою непохитну підтримку та відданість незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України у її міжнародно визнаних кордонах» [6].

Отже, застосування положень міжнародно-правових актів та відповідне прийняття управлінських рішень на глобальному, регіональному та локальному рівнях базується на організаційно-правовому механізмі. Своєю

чергою, це базується на злагодженій дії міжнародних інституцій щодо вжиття заходів в той час, коли вбачається загроза життю та здоров'ю людей.

Література:

1. Special meeting of the European Council (17, 18, 19, 20 and 21 July 2020). URL: <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>
2. Маастрихтська угода. URL: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/maastricht-treaty>
3. За матеріалами порталу «Українська правда». URL: <https://www.eurointegration.com.ua/tags/eu-ukraine-summit/>
4. <https://armyinform.com.ua/2022/11/10/mehanizm-cyvilnogo-zahystu-yes-nadislav-do-ukrayiny-ponad-70-tysyach-tonn-dopomogy-meri-akopyan/>
5. Див. дет. <https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3620935-litovci-zibrali-se-250-tisac-na-tretij-morskij-dron-dla-ukraini.html> та <https://www.rada.gov.ua/news/razom/231133.html>
6. Resolution on the candidate status of Ukraine, the Republic of Moldova and Georgia 2022/2716(RSP). URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0249_EN.html

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-266-1-7>

ENSURING OF MONTREUX CONVENTION DURING CONFLICT IN UKRAINE

Harkavy Yehor

*Education Group 1403,
faculty Navigation*

National University «Odesa Maritime Academy»

Scientific Supervisor: Ivanova A.V.

Candidate of Law Sciences,

Associate Professor at Maritime Law Departure

National University «Odesa Maritime Academy»

Odesa, Ukraine

1. *Historical reasons of creation Montreux Convention* In today's rapidly changing world, the greatest value is enjoyed by laws, rules, guarantees that form the solid ground for creating systems of various relationships, which is commercial shipping.